

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 6 Μαΐου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Βικτωρία Πισμίρη και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 28/03/2022 με ΓΑΚ ΑΕΠΠ (και ήδη ΕΑΔΗΣΥ) 487/29.03.2022 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στ... ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμως εκπροσωπείται

κατά του «...», όπως νομίμως εκπροσωπείται (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή») και

Την από 07.04.2022 Παρέμβαση της εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στη ..., στη συμβολή των οδών ..., (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), όπως νόμιμως εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική της προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί α) η διάταξη του αρ. 62 του Ν. 4903/2022 ως αντισυνταγματική, β) η με αρ. Δ.Φ. 2.2./5035 της 16.3.2022 απόφαση της αναθέτουσας όσον αφορά την ανάκληση των εξής πράξεων: i) την 1/03-01-2022 Θέμα 11ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ..., ii) την 7/11-02-2022 Θέμα 12ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) για 60 ημέρες, από 28.02.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 336.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ... και iii) την 9/21-02-2022 Θέμα 2ο απόφαση της ΔΕ Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ... (...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 28.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για εξήντα ημέρες (60) ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης προϋπολογισμού δαπάνης τριακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων ευρώ (336.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ..., γ) η με αρ. Δ.Φ. 2.2./5037 της 16.3.2022 απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί παράτασης σύμβασης λήξασας για την παροχή υπηρεσιών σίτισης του ... (...), καθώς και κάθε άλλη συναφής με τις ανωτέρω πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής, προγενέστερη ή μεταγενέστερη αυτών.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Αικατερίνη Ζερβού.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 15.000,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι 3.164.777,19 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή, με την ... Διακήρυξη του .. (αναθέτουσα Αρχή) προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων ανοικτής διαδικασίας με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής για την ανάδειξη αναδόχου παροχής υπηρεσιών σίτισης φοιτητών του Πανεπιστημίου στις Πανεπιστημιούπολεις ... και ..., για τα έτη 2021-2022, με εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 3.302.566,37 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., και 3.731.900 ευρώ με Φ.Π.Α. 13%. Η διάρκεια της σύμβασης - υποδιαιρούμενης σε δύο Τμήματα : ΤΜΗΜΑ Α- Πανεπιστημιούπολη ..., που αφορά στη σίτιση των φοιτητών για τις πόλεις ... και ... και ΤΜΗΜΑ Β-Πανεπιστημιούπολη ... που αφορά στη σίτιση των

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

φοιτητών για τις πόλεις ...,... και ... - ορίστηκε ως εξής: ΤΜΗΜΑ Α: Πανεπιστημιούπολη ..., για το διάστημα από 1.9.2021 ή από την υπογραφή της σύμβασης έως 31.12.2021, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 630.000 ευρώ και για το έτος 2022, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 1.900.000 ευρώ, και συνολική δαπάνη 2.530.000 ευρώ, στην οποία συμπεριλαμβάνεται Φ.Π.Α. 13% (2.238.938,05 ευρώ χωρίς ΦΠΑ + 291.061,95 ευρώ Φ.Π.Α.) και ΤΜΗΜΑ Β: Πανεπιστημιούπολη ..., από 1.1.2022 έως 31.12.2022, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 1.201.900 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (1.063.628,32 χωρίς ΦΠΑ+ 138.271,68 Φ.Π.Α.).

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που το ... ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016 και δη του Βιβλίου Ι αυτού. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου ΙV του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρο 345, παρ. 1 και άρθρου 379, παρ. 7 αυτού, όπως ισχύουν, η δε ΑΕΠΠ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή τους.

4. Επειδή, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα στις 28.03.2022 δια μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017, καθώς οι προσβαλλόμενες κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 16.03.2022. Οι διατάξεις που προβλέπουν την προδικαστική προσφυγή, αφενός χαρακτηρίζονται ως «δικονομικές», αφετέρου, απευθύνονται σε μικρό κύκλο αποδεκτών που οφείλουν να τις γνωρίζουν, ενόψει της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου, ως εκ τούτου έχουν άμεση εφαρμογή ανεξαρτήτως σχετικής ενημέρωσης από την αρμόδια Αρχή κι επομένως ανεξαρτήτως ρητής και εξαντλητικής αναφοράς των σχετικών προϋποθέσεων παραδεκτού στην οικεία διακήρυξη (βλ. σχετ. ΣτΕ Ολ 876/2013, ΣτΕ 268, 360/2018, 1400, 1595/2016,

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

3128- 3129/2015, 1072, 1985, 1988/2014, 2886/2013, 2315/2013), οι δε προϋποθέσεις του παραδεκτού που πρέπει να συντρέχουν κατά την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής κρίνονται σε κάθε περίπτωση και αυτεπαγγέλτως από την ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣτΕ 2080/2016). Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα κατέθεσε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μόνο μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ και όχι στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ισχυριζόμενη ότι η προσβαλλόμενη πράξη περί παράτασης σύμβασης δεν έλαβε χώρα κατόπιν διαγωνισμού και δη ηλεκτρονικού διενεργηθέντος μέσω ΕΣΗΔΗΣ. Επιπλέον, κατά το χρόνο άσκησης της επίμαχης προσφυγής διαπιστώθηκε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε πρόσβαση στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού με συστημικό αριθμό 155730, δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία πρόσκλησης σε διαπραγμάτευση μόνο προς την παρεμβαίνουσα.

5. Επειδή, την 31^η.03.2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής, δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 681/2022 Πράξη της Προέδρου του 2^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης, κλήθηκε δε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

7. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 11.04.2022 προς την ΑΕΠΠ και προς όλους τους συμμετέχοντες δια μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τις υπ' αριθμ. Πρωτοκ. ΔΦ 1.2/6875 /11.04.2022 απόψεις της, με τις οποίες υποστηρίζει ότι η κρινόμενη προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί για τους λόγους που αναλυτικά παραθέτει σε αυτές.

8. Επειδή, στις 07.04.2022 η παρεμβαίνουσα εταιρεία με την επωνυμία «...», κατέθεσε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Παρέμβαση υπέρ της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, την οποία η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε προς όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους στις 11.04.2022 μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του διαγωνισμού. Με την παρέμβασή της η ως άνω εταιρεία επιδιώκει την απόρριψη της

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

προσφυγής, για τους λόγους που αναλυτικά παραθέτει σε αυτήν.

9. Επειδή, στις 11.04.2022 η προσφεύγουσα κατέθεσε υπόμνημα μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ, με το οποίο, για τους ειδικότερους λόγους που αναφέρει εκεί, ζητεί να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της και να απορριφθεί η ασκηθείσα Παρέμβαση.

10. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: *«Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».*

11. Επειδή, η προσφεύγουσα, θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της στο γεγονός ότι αποτελεί νομίμως λειτουργούσα επιχείρηση παρασκευής και διάθεσης ετοιμών γευμάτων και δραστηριοποιείται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών σίτισης και ίδια στο γεγονός ότι με την με αρ. 23/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, εν τοις πράγμασι προκρίθηκε, όπως ισχυρίζεται, ως ανάδοχος των υπηρεσιών σίτισης, που ανατέθηκαν στην παρεμβαίνουσα, της οποίας η προσφορά κρίθηκε ως απορριπτέα. Ως εκ τούτου, ευλόγως ενδιαφέρεται να αναλάβει τις υπηρεσίες που ανατίθενται δυνάμει της απόφασης «οιονεί» παράτασης λήξασας σύμβασης σε συνέχεια των σχετικών ανακλήσεων.

12. Επειδή, η προσφεύγουσα παραθέτει το κάτωθι ιστορικό της υπό εξέταση υπόθεσης, προ της παράθεσης των προβαλλόμενων λόγων προσφυγής:

«Με την ... διακήρυξη του ... (αναθέτουσα Αρχή) προκηρύχθηκε δημόσιος ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων ανοικτής διαδικασίας με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας τιμής για την ανάδειξη αναδόχου

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

παροχής υπηρεσιών σίτισης φοιτητών του Πανεπιστημίου στις Πανεπιστημιούπολεις ... και ..., για τα έτη 2021-2022, με εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 3.302.566,37 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., και 3.731.900 ευρώ με Φ.Π.Α. 13%. Η διάρκεια της σύμβασης - υποδιαιρούμενης σε δύο Τμήματα : ΤΜΗΜΑ Α- Πανεπιστημιούπολη ..., που αφορά στη σίτιση των φοιτητών για τις πόλεις ... και ... και ΤΜΗΜΑ Β-Πανεπιστημιούπολη ... που αφορά στη σίτιση των φοιτητών για τις πόλεις ...,... και ...- ορίστηκε ως εξής: ΤΜΗΜΑ Α: Πανεπιστημιούπολη ..., για το διάστημα από 1.9.2021 ή από την υπογραφή της σύμβασης έως 31.12.2021, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 630.000 ευρώ και για το έτος 2022, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 1.900.000 ευρώ, και συνολική δαπάνη 2.530.000 ευρώ, στην οποία συμπεριλαμβάνεται Φ.Π.Α. 13% (2.238.938,05 ευρώ χωρίς ΦΠΑ + 291.061,95 ευρώ Φ.Π.Α.) και ΤΜΗΜΑ Β: Πανεπιστημιούπολη ..., από 1.1.2022 έως 31.12.2022, με προϋπολογισθείσα δαπάνη 1.201.900 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (1.063.628,32 χωρίς ΦΠΑ+ 138.271,68 Φ.Π.Α.). Κατά της ως άνω Διακήρυξης και της θεωρούμενης ως συμπροσβαλλόμενης με αυτήν υπ' αριθμ. πρωτ. ... πράξης περί διευκρινίσεων του ..., η εταιρεία μας άσκησε, σύμφωνα με τα άρθρα 360 και επ. του ν. 4412/2016, ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., την από 18.6.2021 (Γ.Α.Κ. Α.Ε.Π.Π. 1249/18.6.2021) προδικαστική προσφυγή, προβάλλοντας αιτιάσεις κατά συγκεκριμένων άρθρων αυτής, χωρίς, ωστόσο, να εκδοθεί απόφαση επ' αυτής (σχετ. η ΕΞΕ ΤΑΥ 5174/25.8.2021 βεβαίωση της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης Τμήματος Γραμματείας Κλιμακίων της Α.Ε.Π.Π. και η υπ' αριθμ. πρωτ. 1767/2021 έκθεση απόψεων της Α.Ε.Π.Π.). Στη συνέχεια κατά της σιωπηρής απόρριψης από την Α.Ε.Π.Π. της ως άνω προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας ασκήθηκε από αυτήν η υπ' αριθμ. κατ. ANM161/26.8.2021 αίτηση αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης. Ενόψει τούτων και επικαλούμενη οξύ πρόβλημα σχετικά με τη σίτιση των φοιτητών στην Πανεπιστημιούπολη ..., η Διοικούσα Επιτροπή (Δ.Ε.) της αναθέτουσας αρχής, με την υπ' αριθμ. συν. 32/θέμα 2ο/30-7-2021 απόφασή της, αποφάσισε την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 περ. β του Ν. 4412/2016, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών σίτισης των δικαιούμενων δωρεάν σίτισης φοιτητών του ... (Πανεπιστημιούπολη ...), με πρόσκληση προς τους συμμετέχοντες στον υπό την υπ' αριθ. ... διακήρυξη διαγωνισμό, με τους όρους της παραπάνω

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

διακήρυξης και με δικό τους εξοπλισμό. Η αξία της σύμβασης εκτιμάται άνευ ΦΠΑ σε 293.805,30 ευρώ (332.000,00 ευρώ με ΦΠΑ), η διάρκεια δε αυτής από 01.09.2021 ή από την υπογραφή της σύμβασης μέχρι και δύο μήνες ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχου της διακήρυξης ... (...). Ακολούθως, με την υπ' αριθ. ... πρόσκληση του Αντιπροέδρου Δ.Ε., Οικονομικών, Προγραμματισμού του καθ'ου Πανεπιστημίου κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορές οι τρεις οικονομικοί φορείς που είχαν υποβάλει προσφορά και στον κατά την ... διακήρυξη διαγωνισμό, μεταξύ των οποίων η αιτούσα και η παρεμβαίνουσα εταιρείες. Μετά ταύτα, κατόπιν αξιολογήσεως των υποβληθεισών προσφορών, η Δ.Ε της αναθέτουσας αρχής, με την υπ' αριθ. συν. 33/θέμα 29ο/30-8-2021 απόφασή της, κατόπιν εγκρίσεως του πρακτικού υπ' αριθ. πρωτ. ΔΦ2.1/13870/27-8-2021 της αρμόδιας επιτροπής διαπραγμάτευσης, αποφάσισε την απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας μας, την αποδοχή εκείνης της εταιρείας «...» και την ανάδειξη αυτής ως αναδόχου της επίμαχης σύμβασης. Κατά της απόφασης αυτής προσέφυγε με την ΓΑΚ1745/13-9-2021 προδικαστική προσφυγή η εταιρεία μας, υπεραμυνόμενη αφενός του νομίμου της προσφοράς της, πλήττοντας δε και την προσφορά της επικρατησάσης εταιρείας, επ' αυτής δε εκδόθηκε η με αρ. 1635/2021 απορριπτική απόφαση του 1ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ. Σημειωτέον ότι κατά το ίδιο χρονικό διάστημα το ... προέβη σε δίμηνη παράταση της σύμβασης με την εταιρεία ..., ως ανάδοχο, με χρόνο ισχύος μέχρι τις 23-12-2021.

Κατά της εν λόγω με αρ. 1635/2021 απόφασης ΑΕΠΠ στραφήκαμε με τη αίτηση ακύρωσης με αριθμό καταχώρησης ΑΚ523/8-11-2021. Η αίτησή μας αυτή έγινε δεκτή με την υπ' αριθμ. 23/19-1-2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης (σχετ. 5), με την οποία το Δικαστήριο ακύρωσε την 1635/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ και την πιο πάνω υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29°/30-8-2021 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου, κατά το μέρος αυτής που έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας ..., ενώ αντιθέτως η υπόθεση αναπέμφθηκε στην ΑΕΠΠ ως προς την απόρριψη της προσφοράς μας, προφανώς επειδή κρίθηκε μη νόμιμος ο αποκλεισμός μας και επομένως η υπόθεση χρήζει επανεξέτασης ως προς την αξιολόγηση (και μόνο) της προσφοράς μας.

Καθ' όν χρόνο είχε πλέον εκδοθεί η προαναφερθείσα υπ' αριθμ. 23/19.01.2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

ανέτρεψε την έως τότε ισχύουσα αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς της εταιρείας ..., που αποτελούσε και τη δικαιολογία για τις διαδοχικές αναθέσεις των υπηρεσιών σίτισης σ' αυτήν, πληροφορηθήκαμε ότι η Διοικούσα Επιτροπή του ... είχε προβεί από τις 03.01.2022 στην έκδοση και νέας απόφασης, με την οποία, και πάλι χωρίς καμία εγγύηση διαφάνειας, αποφασίστηκε η διενέργεια και άλλης διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, με μόνη συμμετέχουσα την εταιρεία ..., και μάλιστα για την υπογραφή σύμβασης με πιθανή διάρκεια από 20.02.2022 έως 31.12.2022, δηλαδή μεγαλύτερη από εννέα (9) μήνες.

Ειδικότερα, με την υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11^ο απόφαση, η οποία ουδέποτε μας κοινοποιήθηκε, η Διοικούσα Επιτροπή του ...αποφάσισε τα εξής:

«...Την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ίδιας διακήρυξης ... σίτισης του ...

Η πρόσκληση συμμετοχής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης θα αποσταλεί στον σημερινό ανάδοχο προκειμένου να μπορεί να εξυπηρετήσει τις άμεσες ανάγκες σίτισης των φοιτητών από την ίδια ημέρα έναρξης της σύμβασης, ήτοι 20.02.2022, με την διάθεσή εξοπλισμένων εστιατορίων όπου απαιτείται, καθώς προηγούμενη σύμβαση λήγει την 19.02.2022.

Η συνολική αξία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην με αριθμ. πρωτ.: ΔΦ ... Διακήρυξη ... ΤΟΥ ....

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται έως του ποσού των 1.429.817,19€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% (ΦΠΑ 185.876,24€ και 1.615.693,43€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) και βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του .... έτους 2022 , ΚΑΕ ...

Η ακολουθητέα διαδικασία είναι αυτή της προσφυγής σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Α'/08.08.2016), «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύουν σήμερα...».

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

Είναι προφανές ότι με την εν λόγω απόφαση επιλέχθηκε και πάλι η διενέργεια διαπραγμάτευσης αποκλειστικά με την εταιρεία ..., ως την «ανάδοχο» της διαπραγμάτευσης με αριθμ. πρωτ. ..., στην οποία και είχε γίνει η κατακύρωση - μετά από τον μη νόμιμο αποκλεισμό μας - με την υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30-8-2021 απόφαση της Δ.Ε. του ..., με τις μετέπειτα διαδοχικές αναθέσεις. Αμέσως μόλις ενημερωθήκαμε για την πιο πάνω απόφαση της Δ.Ε. του ... (και συνακόλουθα για τον αποκλεισμό μας και πάλι από κάθε διαδικασία ανάθεσης) κοινοποιήσαμε αυθημερόν στο ... την από 02.02.2022 εξώδικη δήλωσή μας, εκφράζοντας τη διαμαρτυρία για τον τρόπο διενέργειας και της νέας αυτής διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Μάλιστα, θέσαμε υπόψη του Πανεπιστημίου ότι, αν και με την υπ' αριθμ. 1635/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή που είχαμε ασκήσει κατά της ως άνω υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30-8-2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής, έχει ήδη εκδοθεί η υπ' αριθμ. Α23/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με την οποία έγινε δεκτή η εν συνεχεία ασκηθείσα υπ' αριθμ. κατάθεσης ΑΚ 523/8-11-2021 αίτηση ακυρώσεως της εταιρείας μας κατά των ως άνω πράξεων, με το διατακτικό της οποίας το Δικαστήριο αποφάνθηκε ως εξής:

«Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την 1635/2021 απόφαση του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕ.Π.Π., κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, και συνεκδοχικώς την υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30-8-2021 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του καθ'ού Πανεπιστημίου, κατά το μέρος αυτής που αναφέρεται στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...».

Αναπέμπει την υπόθεση στην ΑΕΠΠ ως προς το μέρος της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας που αφορά την απόρριψη της προσφοράς της.

Απορρίπτει την παρέμβαση...».

Με άλλες λέξεις, το Δικαστήριο έκρινε παράνομη τόσο την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας ... (και φυσικά την ανάδειξή της ως «αναδόχου»), όσο και την απόρριψη της προσφοράς μας, καθώς ανέπεμψε κατά το μέρος αυτό την υπόθεση στην ΑΕΠΠ προς νέα εξέταση. Αν και δεν έχει δημοσιευτεί το πλήρες κείμενο της απόφασης του Δικαστηρίου, είναι προφανές ότι η

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

ακύρωση της υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29°/30.08.2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου, κατά το μέρος που μ' αυτήν έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας ..., στερεί την από 1-9-2021 σύμβαση και τις εν συνεχεία ανανεώσεις/ αναθέσεις από το δικαιοπρακτικό τους θεμέλιο, καθώς η (ακυρωθείσα) κατακυρωτική απόφαση συνιστά τη δήλωση βουλήσεως του Πανεπιστημίου για την επιλογή αναδόχου και τη σύναψη σύμβασης με αυτόν. Αυτό σημαίνει ότι η σύμβαση με την πιο πάνω εταιρεία είναι πλέον μη νόμιμη ενώ ταυτόχρονα, αυτή παύει πλέον να θεωρείται «ανάδοχος», εφόσον το Δικαστήριο ακύρωσε την αποδοχή της προσφοράς της, διότι προφανώς (λαμβάνοντας υπόψη και τους προβληθέντες από μέρους μας λόγους ακυρώσεως, που έγιναν δεκτοί) δεν πληροί τους όρους της υπ' αριθ. ... διακήρυξης, βάσει της οποίας έγινε η αξιολόγηση των προσφορών. Έπειτα από τα παραπάνω, και με δεδομένο ότι, παρά την έκδοση της πιο πάνω απόφασης του Δικαστηρίου και τη γνωστοποίηση αυτής στο ... με την από 02.02.2022 εξώδικο μας, ουδόλως ανακλήθηκε ή τροποποιήθηκε η προαναφερθείσα υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11° απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ..., και με σκοπό την διασφάλιση των άξιων προστασίας συμφερόντων της εταιρείας μας, ασκήσαμε ενώπιον της ΑΕΠΠ την με αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 254/15.02.2022 προδικαστική προσφυγή με την οποία ζητήσαμε την ακύρωση της ανωτέρω απόφασης της αναθέτουσας Αρχής, καθώς αποκλείσθηκε με αυτήν και πάλι μη νόμιμα η εταιρεία μας από την προκηρυχθείσα διαδικασία διαπραγμάτευσης. Παρά ταύτα, και ενώ είχε ήδη αποφασιστεί η διενέργεια διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την παραπάνω υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11° απόφαση της ΔΕ του ..., πληροφορηθήκαμε αίφνης ότι η Διοικούσα Επιτροπή προχώρησε στην έκδοση και άλλης απόφασης, με την οποία αποφάσισε και πάλι την ανάθεση των υπηρεσιών σίτισης στην εταιρεία .... μέσω διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση. Συγκεκριμένα, η Διοικούσα Επιτροπή του ...εξέδωσε την υπ' αριθμ. 7/11-02-2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 12° απόφαση, με την οποία αποφάσισε τα εξής: «...Α'. Την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον υφιστάμενο ανάδοχο σίτισης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 28.02.2022 και για εξήντα ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της διακήρυξης ... σίτισης του ... Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες περιγράφονται

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

αναλυτικά στην με αριθμ. πρωτ.: ... Διακήρυξη ... του ... Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 336.000,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% και βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του .... έτους 2022 (ΚΑΕ ...). Η ακολουθητέα διαδικασία είναι αυτή της προσφυγής σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 (γ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Α /08.08.2016), «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύουν σήμερα. Αποφασίστηκε η διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου...». Κατόπιν δε τούτων, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. ... πρόσκληση του Αντιπροέδρου Δ.Ε., Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, απευθυνόμενη αποκλειστικά και μόνο στην εταιρεία ..., για τη διενέργεια διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 32 περ. γ' του Ν. 4412/2016, και με αντικείμενο την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 28.02.2022 και για εξήντα ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του .... Ενώ δηλαδή εξακολουθεί να ισχύει η ως άνω αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11ο απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου για τη διενέργεια διαπραγμάτευσης με την εταιρεία ..., ήδη, κατά τρόπο εντελώς αντιφατικό που προκαλεί προφανή σύγχυση και ασάφεια (παραβλάπτοντας συνάμα το δικαίωμα αποτελεσματικής έννομης προστασίας των ενδιαφερόμενων, μέσω της υποβολής τους στη βάσανο της συνεχούς άσκησης προδικαστικών προσφυγών) με την υπ' αριθμ. 7/11.02.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 12ο απόφαση και την υπ' αριθ. πρωτ. ... πρόσκληση πραγματοποιήθηκε και νέα διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση με την ίδια εταιρεία, με μόνη διαφοροποίηση ως προς το χρόνο ισχύος της νέας σύμβασης.

Μάλιστα, εν συνεχεία πληροφορηθήκαμε, μέσω σχετικής ανάρτησης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ότι με την υπ' αριθμ. 9/21-02-2022(ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 2^ο/ απόφαση της Δ.Ε. του ... έχει ήδη αποφασιστεί η κατακύρωση της διαδικασίας στην εταιρία ... και η σύναψη σύμβασης με αυτήν. Σύμφωνα λοιπόν με όσα προαναφέρθηκαν, αποφασίστηκε εκ νέου η διενέργεια διαπραγμάτευσης αποκλειστικά με την εταιρεία ..., ως την «ανάδοχο» υπηρεσιών σίτισης, αρχικά βάσει της διαπραγμάτευσης με αριθμ. πρωτ. ... (μετά από τον παράνομο αποκλεισμό μας με την υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30- 8-2021 απόφαση της Δ.Ε. του ... που ήδη ακυρώθηκε δικαστικά), και στη συνέχεια βάσει των

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

μετέπειτα διαδοχικών αναθέσεων στην ίδια πάντοτε εταιρεία. Τούτου δοθέντος, καθίσταται πρόδηλο ότι για ακόμα μια φορά η αναθέτουσα Αρχή παραβλέπει το γεγονός ότι με την υπ' αριθ. Α23/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης έχει κριθεί παράνομη τόσο η αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας ... (ως εκτός όρων της υπ' αριθμ. ... διακήρυξης) και η ανάδειξή της ως αναδόχου με την από 1-9-2021 σύμβαση με το Πανεπιστήμιο, όσο και η απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας μας από την ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία. Εξάλλου, όπως και πιο πάνω αναφέρθηκε, η ακύρωση της υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29°/30.08.2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής, κατά το μέρος που έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας ..., δεν παρέχει πλέον την προσχηματική δικαιολογία της ύπαρξης «αναδόχου», ώστε να γίνονται αποκλειστικές επαναλαμβανόμενες αναθέσεις σ' αυτόν, ενόσω μάλιστα έχει κριθεί δικαστικά ότι η προσφορά του βρίσκεται εκτός όρων της υπ' αριθμ. ... διακήρυξης. Περαιτέρω, καθ' όν χρόνο είχε πλέον εκδοθεί η προαναφερθείσα υπ' αριθμ. 23/19.01.2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, η οποία ανέτρεψε την έως τότε ισχύουσα αξιολόγηση και κατακύρωση της προσφοράς της εταιρείας ..., που αποτελούσε και τη δικαιολογία για τις διαδοχικές αναθέσεις των υπηρεσιών σίτισης σ' αυτήν, πληροφορηθήκαμε ότι η Διοικούσα Επιτροπή του ... είχε προβεί από τις 03.01.2022 στην έκδοση και νέας απόφασης, με την οποία, και πάλι χωρίς καμία εγγύηση διαφάνειας, αποφασίστηκε η διενέργεια και άλλης διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση, με μόνη συμμετέχουσα την εταιρεία ..., και μάλιστα για την υπογραφή σύμβασης με πιθανή διάρκεια από 20.02.2022 έως 31.12.2022, δηλαδή μεγαλύτερη από εννέα (9) μήνες. Ειδικότερα, με την υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11° απόφαση, η οποία ουδέποτε μας κοινοποιήθηκε, η Διοικούσα Επιτροπή του ... αποφάσισε τα εξής: «...Την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ίδιας διακήρυξης ... σίτισης του ... Η πρόσκληση συμμετοχής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης θα αποσταλεί στον σημερινό ανάδοχο προκειμένου να μπορεί να εξυπηρετήσει τις άμεσες ανάγκες σίτισης των φοιτητών από την ίδια ημέρα έναρξης της σύμβασης, ήτοι 20.02.2022, με την διάθεσή εξοπλισμένων εστιατορίων όπου απαιτείται, καθώς προηγούμενη σύμβαση λήγει την 19.02.2022. Η συνολική αξία δεν μπορεί να

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

υπερβαίνει τις 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην με αριθμ. πρωτ.: ... Διακήρυξη ... ΤΟΥ .... Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται έως του ποσού των 1.429.817,19€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% (ΦΠΑ 185.876,24€ και 1.615.693,43€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) και βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του .... έτους 2022 , ΚΑΕ 2631. Η ακολουθητέα διαδικασία είναι αυτή της προσφυγής σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Α/08.08.2016), «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύουν σήμερα...». Είναι προφανές ότι με την εν λόγω απόφαση επιλέχθηκε και πάλι η διενέργεια διαπραγμάτευσης αποκλειστικά με την εταιρεία ..., ως την «ανάδοχο» της διαπραγμάτευσης με αριθμ. πρωτ. ΔΦ2.2/13656/24.08.2021, στην οποία και είχε γίνει η κατακύρωση - μετά από τον μη νόμιμο αποκλεισμό μας - με την υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30-8-2021 απόφαση της Δ.Ε. του ..., με τις μετέπειτα διαδοχικές αναθέσεις. Αμέσως μόλις ενημερωθήκαμε για την πιο πάνω απόφαση της Δ.Ε. του ... (και συνακόλουθα για τον αποκλεισμό μας και πάλι από κάθε διαδικασία ανάθεσης) κοινοποιήσαμε αυθημερόν στο... την από 02.02.2022 εξώδικη δήλωσή μας, εκφράζοντας τη διαμαρτυρία για τον τρόπο διενέργειας και της νέας αυτής διαδικασίας διαπραγμάτευσης. Μάλιστα, θέσαμε υπόψη του Πανεπιστημίου ότι, αν και με την υπ' αριθμ. 1635/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ απορρίφθηκε η προδικαστική προσφυγή που είχαμε ασκήσει κατά της ως άνω υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29^ο/30-8-2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής, έχει ήδη εκδοθεί η υπ' αριθμ. Α23/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης με την οποία έγινε δεκτή η εν συνεχεία ασκηθείσα υπ' αριθμ. κατάθεσης ΑΚ 523/8-11-2021 αίτηση ακυρώσεως της εταιρείας μας κατά των ως άνω πράξεων, με το διατακτικό της οποίας το Δικαστήριο αποφάνθηκε ως εξής:

«Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την 1635/2021 απόφαση του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕ.Π.Π., κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, και συνεκδοχικώς την υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

29°/30-8-2021 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του καθ'ού Πανεπιστημίου, κατά το μέρος αυτής που αναφέρεται στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...».

Αναπέμπει την υπόθεση στην ΑΕΠΠ ως προς το μέρος της προδικαστικής προσφυγής της αιτούσας που αφορά την απόρριψη της προσφοράς της.

Απορρίπτει την παρέμβαση...».

Με άλλες λέξεις, το Δικαστήριο έκρινε παράνομη τόσο την αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας ... (και φυσικά την ανάδειξή της ως «αναδόχου»), όσο και την απόρριψη της προσφοράς μας, καθώς ανέπεμψε κατά το μέρος αυτό την υπόθεση στην ΑΕΠΠ προς νέα εξέταση. Από την απόφαση του Δικαστηρίου είναι προφανές ότι η ακύρωση της υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29°/30.08.2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου, κατά το μέρος που μ' αυτήν έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας ..., στερεί την από 1-9-2021 σύμβαση και τις εν συνεχεία ανανεώσεις/ αναθέσεις από το δικαιοπρακτικό τους θεμέλιο, καθώς η (ακυρωθείσα) κατακυρωτική απόφαση συνιστά τη δήλωση βουλήσεως του Πανεπιστημίου για την επιλογή αναδόχου και τη σύναψη σύμβασης με αυτόν. Αυτό σημαίνει ότι η σύμβαση με την πιο πάνω εταιρεία είναι πλέον μη νόμιμη ενώ ταυτόχρονα, αυτή παύει πλέον να θεωρείται «ανάδοχος», εφόσον το Δικαστήριο ακύρωσε την αποδοχή της προσφοράς της, διότι, λαμβάνοντας υπόψη και τους προβληθέντες από μέρους μας λόγους ακυρώσεως, που έγιναν δεκτοί, δεν πληροί τους όρους της υπ' αριθ. ... διακήρυξης, βάσει της οποίας έγινε η αξιολόγηση των προσφορών. Έπειτα από τα παραπάνω, και με δεδομένο ότι, παρά την έκδοση της πιο πάνω απόφασης του Δικαστηρίου και τη γνωστοποίηση αυτής στο ... με την από 02.02.2022 εξώδικό μας, ουδόλως ανακλήθηκε ή τροποποιήθηκε η προαναφερθείσα υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11° απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του ..., ασκήσαμε ενώπιον της ΑΕΠΠ την με αριθμ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ 254/15.02.2022 προδικαστική προσφυγή με την οποία ζητήσαμε την ακύρωση της ανωτέρω απόφασης της αναθέτουσας Αρχής, καθώς αποκλείσθηκε με αυτήν και πάλι μη νόμιμα η εταιρεία μας από την προκηρυχθείσα διαδικασία διαπραγμάτευσης. Παρά ταύτα, και ενώ είχε ήδη αποφασιστεί η διενέργεια διαπραγμάτευσης σύμφωνα με την παραπάνω υπ' αριθμ. 1/03.01.2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 11° απόφαση της ΔΕ του ..., πληροφορηθήκαμε αίφνης ότι η Διοικούσα Επιτροπή προχώρησε στην έκδοση

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

και άλλης απόφασης, με την οποία αποφάσισε και πάλι την ανάθεση των υπηρεσιών σίτισης στην εταιρεία ... μέσω διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση. Συγκεκριμένα, η Διοικούσα Επιτροπή του ... εξέδωσε την υπ' αριθμ. 7/11-02-2022 (ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 12^ο απόφαση , με την οποία αποφάσισε τα εξής:

«...Α'. Την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον υφιστάμενο ανάδοχο σίτισης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 28.02.2022 και για εξήντα ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της διακήρυξης ... σίτισης του ... Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και οι τεχνικές προδιαγραφές οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στην με αριθμ. πρωτ.: ... Διακήρυξη ... του ...Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 336.000,00 μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 13% και βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του .... έτους 2022 (ΚΑΕ ...). Η ακολουθητέα διαδικασία είναι αυτή της προσφυγής σε διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 (γ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Α /08.08.2016), «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως ισχύουν σήμερα. Αποφασίστηκε η διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου...».

Κατόπιν δε τούτων, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. ... πρόσκληση του Αντιπροέδρου Δ.Ε., Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, απευθυνόμενη αποκλειστικά και μόνο στην εταιρεία ..., για τη διενέργεια διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 32 περ. γ' του Ν. 4412/2016, και με αντικείμενο την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 28.02.2022 και για εξήντα ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... Εν συνεχεία πληροφορηθήκαμε, μέσω σχετικής ανάρτησης στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ, ότι με την υπ' αριθμ. 9/21-02-2022(ΕΚΤΑΚΤΗ)/θέμα 2^ο/ απόφαση της Δ.Ε. του ... αποφασίστηκε η κατακύρωση της διαδικασίας στην εταιρία ... και η σύναψη σύμβασης με αυτήν. Κατά των υπό σκ. 11 και 12 πράξεων της Διοίκησης ασκήσαμε νόμιμα κι εμπρόθεσμα την με ΓΑΚ 284/23.2.2022 προδικαστική μας προσφυγή. Περαιτέρω, επισημαίνουμε ότι το άρθρο 62 του Ν. 4903/2022 (ΦΕΚ 46/Α/5-3-2022), αναφέρει «Άρθρο 62 Παράταση συμβάσεων σίτισης φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Δημόσιες συμβάσεις σίτισης

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι οποίες έληξαν κατά το διάστημα από την 1η.1.2022 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος ή πρόκειται να λήξουν έως την 31η.3.2022, δύναται να παρατείνονται από την ημερομηνία λήξης τους για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει την 31η.12.2022, με απόφαση του αρμόδιου για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου». Σε συνέχεια της έκδοσης του ΦΕΚ του ως άνω Νόμου, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έκδοση της με αρ. ΔΦ. 2.2./5035 της 16.3.2022 απόφασης ανάκλησης που αφορά : «..1. Την 1/03-01-2022 Θέμα 10ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του... αξίας 904.472,25€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...

2.την 1/03-01-2022 Θέμα 11ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...

3.την 7/11-02-2022 Θέμα 11ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), για 84 ημέρες από 20.02.2022 έως 30.05.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του ... αξίας 298.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...

4.την 7/11-02-2022 Θέμα 12ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) για 60 ημέρες, από 28.02.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 336.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...

5.την 9/21-02-2022 Θέμα 2ο απόφαση της ΔΕ Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του... (...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 28.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για εξήντα ημέρες (60) ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης προϋπολογισμού

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

δαπάνης τριακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων ευρώ (336.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ...

6.την 9/21-02-2022 Θέμα 3ο απόφαση της ΔΕ Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ...(...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 20.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για 84 ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης, προϋπολογισμού δαπάνης διακοσίων ενενήντα οκτώ χιλιάδων ευρώ (298.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ...».

Εν συνεχεία, με την με αρ. ΔΦ 2.2./5037 απόφασή της της 16.32022 αναθέτουσα αρχή αποφάσισε για την Πανεπιστημιούπολη της ..., την παράταση της με ΑΔΑΜ ... σύμβασης του ... με την εταιρεία ..., από 28.02.2022 έως 31.12.2022 ή μέχρι την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού, συνολικής δαπάνης 1.580.824,80€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 13%. Τέλος, υπεγράφη η με ΑΔΑΜ ... σύμβαση με την εταιρεία ... με την οποία κατακυρώθηκε στην τελευταία , που στο εξής θα αποκαλείται για συντομία «Ανάδοχος» η σίτιση των φοιτητών του ... στην πόλη της ...».

Κατά τη νομολογία του Δ.Ε.Ε., ενόψει των σκοπών, της οικονομίας και του γράμματος της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ και προκειμένου να διαφυλαχθεί η πρακτική αποτελεσματικότητά της, απόφαση δεκτική προσφυγής, κατ' ευρεία ερμηνεία του όρου «αποφάσεις» αναθέτουσας αρχής, αποτελεί κάθε πράξη αναθέτουσας αρχής σχετική με δημόσια σύμβαση, η οποία εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας περί δημοσίων συμβάσεων (Οδηγία 2014/24/ΕΕ) και μπορεί να έχει έννομα αποτελέσματα, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν η πράξη αυτή εκδίδεται εκτός ή εντός του πλαισίου μιας τυπικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Ενόψει των ανωτέρω, το Δ.Ε.Ε. απέρριψε την άποψη ότι η Οδηγία 89/665/ΕΟΚ δεν επιτάσσει δικαστική προστασία για πράξεις εκτός του πλαισίου μιας τυπικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, καθώς και ότι δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής κατά την Οδηγία αυτή, η απόφαση της αναθέτουσας αρχής να μην κινήσει μια τέτοια διαδικασία ή η απόφασή της περί το αν μια δημόσια σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών κανόνων του δικαίου της Ένωσης. Δέχθηκε δε, ότι οσάκις η αναθέτουσα αρχή αποφασίζει να μην κινήσει διαδικασία σύναψης με το σκεπτικό ότι η εν λόγω σύμβαση δεν εμπίπτει, κατά την άποψη

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

της, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω κανόνων, η απόφαση αυτή αποτελεί την πρώτη πράξη η οποία επιδέχεται δικαστικό έλεγχο (πρβλ. αποφάσεις της 25.10.2018, Ανοδική Services ΕΠΕ, C-260/17 σκ. 43-46, της 11.1.2005, Stadt Halle και RPL Lochau, C- 26/03, σκ. 30, 33, 34, 36, 37), καθώς και ότι, ενόψει και της δεύτερης αιτιολογικής σκέψης της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ, σύμφωνα με την οποία η τήρηση των κανόνων της Ένωσης πρέπει να διασφαλίζεται, ιδίως σε στάδιο κατά το οποίο οι παραβάσεις επιδέχονται ακόμη διόρθωση, τα κράτη μέλη δεν δικαιούνται να εξαρτούν τη δυνατότητα άσκηση προσφυγής από το εάν η οικεία διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης έχει προχωρήσει τυπικώς σε συγκεκριμένο στάδιο (πρβλ. απόφαση της 5.4.2017, Marina del Mediterraneo SL κλπ, C-391/15, σκ. 30, 31, απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκ. 38, 39). Ενόψει των ανωτέρω, οι διατάξεις των άρθρων 345 επ. του Βιβλίου IV του ν. 4412/216 φαίνεται να έχουν την έννοια ότι κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση που εμπíπτει ως εκ του αντικειμένου της στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του ν. 4412/2016, εκτιμώμενης αξίας ανώτερης των 60.000 ευρώ και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή της εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ζητήσει, μέσω της προσφυγής του στο σύστημα έννομης προστασίας που καθιερώνουν οι εθνικές αυτές διατάξεις μεταφοράς της Οδηγίας 89/665, την ορθή τήρηση των διατάξεων της Οδηγίας 2014/24 και των αντίστοιχων διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας (βλ. ΔεφΑθ 85/2021, πρβλ. ΣτΕ 2297/2019, σκ. 23). Επομένως, η απόφαση παράτασης της λήξασας σύμβασης του .. με την .... (...) ως εν τοις πράγμασι απόφαση ανάθεσης σύμβασης με αναβίωση, ήτοι ανατρέχοντας σε αναδραμόντα χρόνο, και η επί τω τέλει σύναψης της εν λόγω σύμβασης ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης και σύναψης σύμβασης ανάθεσης των υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ...(...) συνιστούν συμπροσβαλλόμενες εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Αυτό καθίσταται σαφές και από το ίδιο το λεκτικό της υπογραφείσας σύμβασης με την εταιρεία ... που αναφέρεται ρητά σε κατακύρωση υπηρεσιών σίτισης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στην συγκεκριμένη εταιρεία.

Επισημαίνεται, ότι οι ως άνω προσβαλλόμενες πράξεις μας κοινοποιήθηκαν την 16.3.2022 με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οπότε εμπροθέσμως και

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

σε κάθε περίπτωση παραδεκτώσ σήμεραν (28.3.2022) υποβάλλουμε την παρούσα προσφυγή.

Η εταιρεία μας συνιστά νομίμως λειτουργούσα επιχείρηση παρασκευής και διάθεσης ετοιμών γευμάτων, ήτοι εν γένει δραστηριοποιούμενη στον τομέα της παροχής υπηρεσιών σίτισης, συνεργαζόμενη τόσο με ιδιωτικούς όσο και με δημόσιους φορείς (ως ανάδοχος δημοσίων συμβάσεων). Εξάλλου, με την με αρ. 23/2022 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης, εν τοις πράγμασι προκρινόμεσ ημείς ως «ανάδοχοι» των υπηρεσιών σίτισης, που παρανόμως ανατέθηκαν στην εταιρία ..., της οποίας η προσφορά κρίθηκε ως απορριπτέα. Ως εκ τούτου, η εταιρεία μας ευλόγως ενδιαφέρεται να αναλάβει τις υπηρεσίες που ανατίθενται δυνάμει της απόφασης «οιονεί» παράτασης λήξασας σύμβασης σε συνέχεια των σχετικών ανακλήσεων, δεδομένου ότι α) τον μόνο δυνητικό ανάδοχο βάσει της με αρ. 23/2022 απόφασης ΔΕΦΘεσ, β) είχε προσβάλει και τις δύο τελευταίες και ήδη ανακληθείσες αποφάσεις περί υπαγωγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης».

13. Επειδή, με την υπ' αριθμ. ΔΦ 2.2/5035/16.03.2022 (ΑΔΑ: ...) Απόφαση της αναθέτουσας αρχής αποφασίσθηκε η ανάκληση 1. της 1/03-01-2022 Θέμα 10^ο απόφασης της ΔΕ της αναθέτουσας αρχής (Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του ... αξίας 904.472,25€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...). 2. της 1/03-01-2022 Θέμα 11^ο απόφασης της ΔΕ της αναθέτουσας αρχής (Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...) 3. της 7/11-02-2022 Θέμα 11^ο απόφασης της ΔΕ της αναθέτουσας αρχής (Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), για 84 ημέρες από 20.02.2022 έως 30.05.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του ... αξίας 298.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...), 4. της 7/11-02-2022 Θέμα 12^ο απόφασης της ΔΕ

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

της αναθέτουσας αρχής (Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) για 60 ημέρες, από 28.02.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 336.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ...), 5. της 9/21-02-2022 Θέμα 2^ο απόφασης της ΔΕ (Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ... (...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 28.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για εξήντα ημέρες (60) ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης προϋπολογισμού δαπάνης τριακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων ευρώ (336.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ...

14. Επειδή, δυνάμει του υπ' αριθμ. 50,51,52,53/2022 Πρακτικού του 2^{ου} Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ τέθηκαν στο αρχείο οι με ΓΑΚ ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ 254/15.02.2022 και 284/23.02.2022 Προδικαστικές Προσφυγές της προσφεύγουσας, κατόπιν της έκδοσης της ως άνω υπ' αριθμ. ΔΦ 2.2/5035/16.03.2022 (ΑΔΑ: ...) απόφασης της αναθέτουσας αρχής.

15. Επειδή, στο αρ. 62 του Ν. 4903/2022 ορίζεται ότι : *«Δημόσιες συμβάσεις σίτισης φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι οποίες έληξαν κατά το διάστημα από την 1η.1.2022 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος ή πρόκειται να λήξουν έως την 31η.3.2022, δύναται να παρατείνονται από την ημερομηνία λήξης τους για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει την 31η.12.2022, με απόφαση του αρμόδιου για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου».*

16. Επειδή, το αρ. 106 του Ν. 4412/2016 «Ματαίωση διαδικασίας» ορίζει ότι: *«1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του αρμοδίου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης: α) εφόσον η διαδικασία απέβη άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών ή αιτήσεων ή αποκλεισμού όλων των προσφερόντων ή συμμετεχόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος βιβλίου και τα έγγραφα της σύμβασης ή β) στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί*

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. 2. Ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 3, β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο, γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών, στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος».

17. Επειδή, αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις, ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣτΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣτΕ 2584/2001) ούτε να

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν ανατιμολογήτη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 516-518). Πράξη, δε, που δεν έχει εξετάσει ουσιώδη ισχυρισμό που υποβλήθηκε είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη (ΣΤΕ 2418/1976, 1061/1981). Σε κάθε περίπτωση, με την αιτιολογία η Διοίκηση αποδεικνύει ότι είναι αμερόληπτη και χρηστή και ότι τηρεί την αρχή της νομιμότητας (Α.Τάχος. Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, Εκδόσεις Σάκκουλα) ενώ παράλληλα παρέχεται στους μεν ενδιαφερομένους η δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους, στον δε δικαστή να ασκήσει τον δικαστικό έλεγχο, συμβάλλοντας στη διασφάλιση αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά ΕΤΕπ, T-461/08, EU:T:2011:494, σκέψη 122, και αποφάσεις της 25ης Φεβρουαρίου 2003, StrabagBenelux κατά Συμβουλίου, T-183/00, EU:T:2003:36, σκέψη 55, της 24ης Απριλίου 2013, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-32/08, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:213, σκέψη 37, και της 28ης Ιουνίου 2016, AF Steelcase κατά EUIPO, T-652/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:370, σκέψη 43) (βλ. και ΑΕΠΠ 775/2021).

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

18. Επειδή, με τον πρώτο προσβαλλόμενο λόγο προσφυγής η προσφεύγουσα προβάλλει λόγους αντισυνταγματικότητας της διάταξης του αρ. 62 Ν.4903/2022 και συγκεκριμένα ισχυρίζεται τα κάτωθι:

«Το άρθρο 62 του Ν. 4903/2022 (ΦΕΚ 46/Α/5.3.2022), το οποίο εισήχθη ως τροπολογία επί του αρχικού νομοσχεδίου αναφέρει «Άρθρο 62 Παράταση συμβάσεων σίτισης φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Δημόσιες συμβάσεις σίτισης φοιτητών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι οποίες έληξαν κατά το διάστημα από την 1η.1.2022 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος ή πρόκειται να λήξουν έως την 31η.3.2022, δύναται να παρατείνονται από την ημερομηνία λήξης τους για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει την 31η.12.2022, με απόφαση του αρμόδιου για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου». Ενώ η αναδρομικότητα, καταρχήν δεν είναι ο κανόνας ως προς την νομοθέτηση (βλ. και αρ. 2 ΑΚ) για λόγους ασφάλειας δικαίου (απόφαση του ΔΕΕ της 19.9.1996, C-236/95, Επιτροπή κατά Ελλάδας) ωστόσο υπό την αίρεση ότι δεν προσβάλλεται καταρχάς η αρχή της ισότητας, η αναδρομικότητα είναι θεμιτή εφόσον με την θέσπισή της πραγματώνεται σκοπός υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος (βλ. Π. Παυλόπουλο, Συμβολή στη νομική θεμελίωση των ορίων της αναδρομικής ισχύος του νόμου, ΤοΣ 1985, σελ. 29-313, ιδίως 312-313). Σε κάθε περίπτωση βέβαια, δεν θα πρέπει να προσκρούει η διάταξη που έχει αναδρομική εφαρμογή σε Συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα

(<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/7b24652e-78eb-4807-9d68-e9a5d4576eff/P-ANHL-EPIS.pdf>), σε υπερνομοθετικής ισχύος διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και του 1^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (ΑΠ 1277/2008, ΑΠ 1823/2005) ως και τις υπέρτερης ισχύος διατάξεις ενωσιακού δικαίου (Οδηγία 2014/24/ΕΕ) και να μην παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 3613/2013).

Επισημαίνεται ότι ο αυτεπάγγελτος έλεγχος συνταγματικότητας προεχόντως από τα Δικαστήρια (αρ. 87 παρ.2 και 73 παρ. 4 του Συντάγματος) αφορά τόσο σε Νόμους όσο και σε ατομικές διοικητικές πράξεις, ως είναι οι ως άνω αναφερόμενες και συμπροσβαλλόμενες στο βαθμό που έχουν έρεισμα την διάταξη του αρ. 62 του Ν. 4903/2022 (Τζούλια Ηλιοπούλου - Στράγγα, Γενική Θεωρία Θεμελιωδών δικαιωμάτων, Όψεις της πολυεπίπεδης προστασίας στον ευρωπαϊκό χώρο, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, 2018, σελ. 128

επ.). Υπογραμμίζεται ότι σε αντίστοιχη διάταξη η ΕΑΑΔΗΣΥ είχε τοποθετηθεί ως εξής «Σημειωτέον ότι, όπως και κατά το αρχικό αίτημα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη επί του οποίου εκδόθηκε η με αριθμ. Α15/2019 γνώμη, δεν παρέχονται στοιχεία σχετικά με την έκταση των προς κάλυψη αναγκών σίτισης, σε σχέση με την εκτιμώμενη αξία τους αλλά και σε σχέση με το αντικείμενο αυτών. Πάντως, όσον αφορά τη νέα παράταση των ισχυουσών συμβάσεων, εξακολουθούν να ισχύουν οι παρατηρήσεις της Αρχής ως εκφράσθηκαν στη Γνώμη Α15/2019, τόσο σε σχέση με τους κανόνες τροποποίησης των συμβάσεων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 132 του ν. 4412/2016, το οποίο ενσωματώνει το αντιστοίχου περιεχομένου άρθρο 72 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ τους, όσο και σε σχέση με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας που θα πρέπει να διέπουν τη διαδικασία ανάθεσης και τροποποίησης κάθε σύμβασης, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας. Τα ανωτέρω ισχύουν και σε σχέση με τη σύναψη νέων συμβάσεων αντίστοιχου αντικειμένου, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας του ν. 4412/2016: αφενός δεν παρέχονται στοιχεία αναφορικά με τις εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες, το στάδιο στο οποίο βρίσκονται και το είδος, την έκταση και την επιρροή των πλημμελειών που διαπιστώθηκαν στην εξέλιξη των διαγωνιστικών διαδικασιών, αφετέρου δεν υπάρχουν στοιχεία αναφορικά με την εκτιμώμενη αξία τους (άνω ή κάτω των ορίων του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, ως εκάστοτε ισχύουν, με βάση του κανόνες υπολογισμού του άρθρου 6 του ίδιου ως άνω νόμου). Ιδίως στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, επισημαίνονται οι διατάξεις του άρθρου 32.2.γ. του ως άνω νόμου, το οποίο ενσωματώνει το ταυτόριθμο άρθρο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και προβλέπει τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση, υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις του άρθρου αυτού (μόνο στο απολύτως απαραίτητο μέτρο και υπό τον όρο ότι η κατεπείγουσα κατάσταση δεν οφείλεται σε έλλειψη επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής). Όπως έχει ήδη τονισθεί οι ως άνω προϋποθέσεις δεν είναι δυνατό να καθίστανται περισσότερο ελαστικές δυνάμει εθνικής ρύθμισης, τουλάχιστον ως προς τις συμβάσεις άνω των ορίων, το δε βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν πράγματι οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την παρέκκλιση φέρει εκείνος που τις επικαλείται. Εξάλλου, όσον αφορά τις συμβάσεις οι οποίες,

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

λαμβανομένης υπόψη της αξίας τους, δεν εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι θεμελιώδεις κανόνες και οι γενικές αρχές της Συνθήκης, ιδίως τα άρθρα 49 και 56 ΣΛΕΕ και οι απορρέουσες εξ αυτών αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και η απορρέουσα εξ αυτών υποχρέωση διαφάνειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επίμαχη δημόσια σύμβαση παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον (απόφαση της 5ης Απριλίου 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, σκέψη 36, πρβλ. αποφάσεις της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 20, και της 19ης Απριλίου 2018, Oftalma Hospital, C-65/17, EU:C:2018:263, σκέψη 40). Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, η κρίση για τη συνδρομή των νομίμων προϋποθέσεων ανάθεσης ή/και τροποποίησης εκάστης σύμβασης ανήκει στην αναθέτουσα αρχή, η οποία εκδηλώνεται διασυστατικών ατομικών πράξεων, με τις οποίες εκφράζεται η συμβατική βούληση της διοίκησης. Επιπλέον, με την προβλεπόμενη ρητή παρέκκλιση από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και συνεπώς και του Βιβλίου IV «Έννομη προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων» διαφαίνεται ότι στερείται έννομης, προδικαστικής και δικαστικής, προστασίας κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος μπορεί νόμιμα και παραδεκτά να προβάλει τις αιτιάσεις του κατά των βλαπτικών και φερόμενων ως παρανόμων τροποποιήσεων ή αναθέσεων δημόσιας σύμβασης (πρβλ ανάλογους προβληματισμούς που γεννά η κύρωση με νόμο τροποποιητικής σύμβασης, κυρίως ως προς το δικαίωμα έννομης προστασίας των μη συμβληθέντων προσώπων: ΣτΕ Δ'Τμήμα 880/2016). Εξάλλου, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση της αρχής της νομιμότητας, οι συστατικές ατομικές διοικητικές πράξεις δεν αναπτύσσουν αναδρομική ισχύ, δηλαδή τα έννομα αποτελέσματά τους δεν δύνανται να ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της έκδοσής τους (ή της κοινοποίησης τους, όπου αυτή απαιτείται) και τούτο προεχόντως διότι η διοικητική ενέργεια προκαλείται και προσδιορίζεται με βάση την επικαιρότητα (ΓνωμΕΑΑΔΗΣΥ Α9/2020 Διατύπωση γνώμης της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (αα) του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, επί διατάξεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη). Αντιστοίχως, η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής επί άρθρου 62 νομοσχεδίου (ήδη Νόμος 4850/ΦΕΚ208Α' / 5.11.2021

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

επισημαίνεται με την σχετική έκθεσή της: «...Όπως έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής (βλ., ενδεικτικά, Έκθεση επί του νομοσχεδίου «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», ν. 4764/2020), εξ επόψεως δικαίου δημοσίων συμβάσεων, οι πάσης φύσεως νομοθετικές πρωτοβουλίες που άπτονται του τομέα των δημοσίων συμβάσεων πρέπει, αφενός, να συνάδουν με το γράμμα και το πνεύμα του ν. 4412/2016, αφετέρου, να μην εισάγουν εξαιρέσεις, παρά μόνον στον βαθμό στον οποίο είναι απολύτως αναγκαίες για την επίτευξη συγκεκριμένου και σαφώς καθορισμένου σκοπού (βλ. τις Γνώμες Α10/2020 κα Α14/2020 που εξέδωσε η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ασκώντας τη σχετική της αρμοδιότητα, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. (αα) του ν. 4013/2011, στις οποίες τίθεται αναλυτικά ο σχετικός νομικός προβληματισμός). Δεδομένου, εξ άλλου, ότι η εθνική νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων έχει ενσωματώσει τις διατάξεις των σχετικών Ευρωπαϊκών Οδηγιών, κάθε παρέκκλιση από τις εθνικές διατάξεις πρέπει να περιορίζεται στις συμβάσεις των οποίων η προϋπολογιζόμενη αξία δεν υπερβαίνει τα κατώτατα όρια εφαρμογής των Οδηγιών, όπως εκάστοτε ισχύουν, σε καμία δε περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνεύεται ως παρέκκλιση από διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς αποφυγή θέσπισης διατάξεων που μπορεί να οδηγήσουν σε σύναψη δημοσίων συμβάσεων με διαδικασίες ενδεχομένως μη συμβατές με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αφορμή τις εξαιρετικές συνθήκες που έχουν προκληθεί σε πανευρωπαϊκή κλίμακα από την εξέλιξη της νόσου COVID-19, εξέδωσε την από 01.04.2020 Ανακοίνωσή της, με θέμα «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19» (2020/C 108 I/01), όπου εξειδικεύονται τα όρια, η ευελιξία και οι κατ' ελάχιστον απαιτούμενοι όροι και προϋποθέσεις κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων (βλ. και υπ' αρ. πρωτ. 1867/1.4.2020 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Τέλος, επισημαίνεται ότι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και επιλογής αναδόχου, ακόμη και αν πρόκειται για συμβάσεις

κάτω των ορίων που θέτει το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν θα πρέπει, κατά το δυνατόν, ακόμη και στο πλαίσιο εξαιρετικών περιστάσεων, να αφίστανται των γενικών αρχών που διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων, και, ιδίως, των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων». Εν προκειμένω, η συγκεκριμένη διάταξη νόμου και οι συνεχόμενες με αυτή και ήδη προσβαλλόμενες πράξεις της Διοίκησης, αποδίδουν τύποις αναδρομική ισχύ σε παράταση συμβάσεων που έχουν λήξει. Ωστόσο, στο άρθρο 22 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999), ορίζεται ότι : «Η διοικητική σύμβαση υποβάλλεται στον έγγραφο τύπο, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Για την κατάρτιση της, η πρόταση και αποδοχή είναι δυνατόν να γίνονται με χωριστά έγγραφα» και στο άρθρο 23 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: « Η διοικητική σύμβαση, που συνάπτεται ύστερα από διαγωνισμό ή με απευθείας ανάθεση, καταρτίζεται από και με την επίδοση στον ενδιαφερόμενο της πράξης με την οποία τελειούται ο διαγωνισμός ή της πράξης ανάθεσης, αντιστοίχως, εκτός αν στο νόμο ορίζεται διαφορετικά.». Υπογραμμίζεται, δε, ότι προκειμένου να εισαχθεί παραδεκτώς ενώπιον των αρμοδίων Διοικητικών Δικαστηρίων, διαφορά που αφορά διοικητική σύμβαση (ΑΕΔ 11/2013, 3/2012, 28/2011, 21/2009, 6/2007, ΣΤΕ 1989/2014, 3267/2013, 1208/2011 7μ., 1664/2009 ολομ.) προϋποθέτει έγκυρη γραπτή σύμβαση, ή έγκυρη παράταση αυτής από την εκτέλεση της οποίας να πηγάζει η σχετική διαφορά (βλ. ΣΤΕ 242/2016, 1989/2014, 3267/2013, ΑΕΔ 7/2017, 11/2013, 28/2011). Ως εκ τούτου, είναι σαφές, ότι εφόσον δεν νοείται έγκυρη σύναψη σύμβασης παράτασης εάν δεν προβλέπεται στο οικείο κανονιστικό πλαίσιο (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 407/2010, πρβλ. γνωμ ΝΣΚ 480/2005) και δη με αναδρομικότητα κατά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων (βλ. αρ. 132 του Ν. 44412/2016, Σ. Μαυρίδης, Δημόσιες συμβάσεις και Πανεπιστήμιο στο νέο θεσμικό πλαίσιο, 2014, ΙΙΙ. ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, ΣΕΛ. 149-152), η προσβαλλόμενη διάταξη νόμου συνιστά διάταξη που νομιμοποιεί εν τοις πράγμασι απευθείας αναθέσεις συμβάσεων υπό την μορφή αναβίωσης αυτών, άλλως με σκοπό την νομιμοποίηση της de facto, κατ' εντολήν της Διοίκησης συνέχισης παροχής των υπηρεσιών με αναβίωση συμβάσεων- κατ' αντιστοιχία με την ανανέωση σύμβασης του αρ. 436 ΑΚ (βλ. ενδεικτικά ΑΠ 845 / 2019) - , παρέχει εκ των υστέρων νόμιμη αιτία καταβολή της αμοιβής του αναδόχου ακόμη και για το χρόνο πριν την ψήφισή της, ο οποίος σε αντίθετη

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

περίπτωση θα έπρεπε να αναζητήσει την αμοιβή του έναντι του Δημοσίου βασισμένος στις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού (904 ΑΚ). Η συγκεκριμένη διάταξη, επομένως, αφορά καταρχήν συμβάσεις και υπηρεσίες που δεν έχουν ανατεθεί ή δεν εκκρεμεί η ανάθεσή του με διαφορετικό τρόπο - ως εν προκειμένω όπου υφίσταται απόφαση ανάθεσης- και επομένως, δεν δύναται να εφαρμοστεί σε κάθε περίπτωση στην προκείμενη περίπτωση. Ωστόσο, αν και προκύπτει ερμηνευτικά ότι η διάταξη υπαγορεύεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος, προσκρούει ευθέως καταρχήν στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών, κατ' αρ. 26 Συντ (Βλ. Α. Γέροντα, *Επιτομή Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου*, 8. Ειδικές περιπτώσεις-η αναδρομικότητα του νόμου, σελ 24, Σάκκουλας, 2014, www.sakkoulas-online.gr - © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ ΑΕ). Ειδικότερα, η ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων στα πλαίσια εξυπηρέτησης των κατά περίπτωση αναγκών του δημοσίου στην πορεία ικανοποίησης του δημοσίου συμφέροντος, εναπόκειται στην εκτελεστική εξουσία. Επομένως, ο υπερσκελισμός της ως άνω εξουσίας συνδυαστικά με τον παραγκωνισμό της ιδιωτικής βούλησης, που εισαγάγει η οριζόντια παράταση συμβάσεων, σε συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας, την καθιστά αντισυνταγματική. Εξάλλου, δεν προκύπτει κα η αναλογικότητα της διάταξης σε σχέση με τις δυνατότητες της διοίκησης να εξασφαλίσει την συνέχιση των παρεχόμενων υπηρεσιών με τον ίδιο ή έτερο ανάδοχο και τούτο ανεξαρτήτως νομιμότητας της επιλογής της αναθέτουσας περί υπαγωγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με ένα μόνο συμμετέχοντα. Ως προς την τελευταία επισήμανση υπογραμμίζεται ότι η ΕΑΔΔΗΣΥ διατύπωσε αρνητική γνώμη επί αιτήματος της αναθέτουσας περί υπαγωγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, επισημαίνοντας όμως την δυνατότητα επιλογής έτερων διαδικασιών ως είναι ο ανταγωνιστικός διάλογος (βλ. Γνώμη ΕΑΔΔΗΣΥ Δ 15/2022)! Περαιτέρω, η ως άνω διάταξη - τουλάχιστον ως εφαρμόζεται από την αναθέτουσα αρχή με τις συμπεροβαλλόμενες πράξεις - τέμνει εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον αρμόδιας Ανεξάρτητης Αρχής. Ειδικότερα, η εταιρία μας έχει ασκήσει ήδη την με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 254/15.02.2022 προδικαστική προσφυγή και την ΓΑΚ 284/2022 προδικαστική προσφυγή (επί της 254/2022 δε προσφυγής έχει εκδοθεί - μεταξύ άλλων - η με αρ. Α 150,151,152 απόφαση αναστολής), επιδιώκοντας την δυνατότητα ανάληψης των επίμαχων υπηρεσιών, οπότε καταφανώς η εν λόγω διάταξη παραβιάζει

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

την αρχή της ισότητας καθώς αποκλειόμαστε με Νόμο από την παροχή των εν θέματι υπηρεσιών (!!!) και ταυτόχρονα στερούμαστε την παροχή αποτελεσματικής έννομης προστασίας κατά σαφή παραβίαση του άρθρου 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Τέλος, είναι σαφές ότι δεδομένου ότι νομιμοποιεί εν τοις πράγμασι απευθείας ανάθεση με αναδρομικότητα σύμβασης, η οποία υπερβαίνει βάσει ποσού τα κατώφλια εφαρμογής των Οδηγιών (εν προκειμένω 2014/24/ΕΕ), παραβιάζει ευθέως το ενωσιακό δίκαιο που προβλέπει ρητώς συγκεκριμένες διαδικασίες ανάθεσης και ως εκ τούτου προσκρούει ευθέως στο ενωσιακό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων (Οδηγία 2014/14/ΕΕ), «επιβάλλοντας» στην κατά περίπτωση αναθέτουσα αρχή την παράβαση υπέρτερης ισχύος δίκαιο αλλά και των διατάξεων του Ν. 4412/2016, γεγονός που την καθιστά αντισυνταγματική. Εξάλλου, αυτό προκύπτει ευθέως και από το κείμενο της ίδιας της σύμβασης που δεν αναφέρεται σε παράταση αλλά κατακύρωση συγκεκριμένων υπηρεσιών με έρεισμα την απόφαση παράτασης!!! Ταυτόχρονα προσκρούει η εν λόγω διάταξη στην αρχή της ισότητας (βλ. ως προς την ισότητα C-303/05, *Andocaten voor de Wereld*, Προτάσεις Γ. Εισαγ. Ruiz - Jaabo Colomer, C-292/97 *Kjell Karlsson*) ως εξειδικεύεται στις δημόσιες συμβάσεις ως ίση μεταχείριση, αφ' ης στιγμής η ίδια ανάθεση με διαφορετικούς τρόπους και μέσα, ήτοι διαδικασίες διαπραγμάτευσης, που εκκρεμούν κατόπιν προσφυγής μας ενώπιόν Σας, αποτελεί αντικείμενο διεκδίκησης και από την εταιρεία μας. Ειδικότερα, ως προς την νομιμότητα των προσβαλλόμενων διοικητικών πράξεων (Δ.Φ.2.2. 5035/16.3.2022 και ΔΦ.2.2.5037/16.3.2022), επισημαίνεται ότι η οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση, ουδόλως απαλλάσσει την αναθέτουσα αρχή από το πλέγμα των κανόνων ενωσιακού δικαίου που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις και δη τις γενικές αρχές της ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης, της διαφάνειας, της νομιμότητας, της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας, της αναλογικότητας, της υποχρεωτικής αιτιολογίας των αποφάσεων, της προαγωγής του ανταγωνισμού και της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες διέπουν θεμελιωδώς το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί νομοσχεδίου (ήδη Ν. 4903/2022) και Α12/2021, ΕΑΔΗΣΥ, Γνώμη, σελ. 31 επ.). Ως εκ τούτου, οι ως άνω πράξεις είναι αντισυνταγματικές και πρέπει να ακυρωθούν, σε κάθε

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

περίπτωση, αυτοτελώς. Προς τούτο, δε, έχει απόλυτη εξουσία η ΑΕΠΠ στα πλαίσια της επίκαιρης προσβολής τους από την εταιρία μας».

19. Επειδή, μετά την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης και την εκτίμηση των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών επί του πρώτου λόγου προσφυγής θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα: Στο αρ. 347 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: « 1. Συστήνεται Ενιαία Αρχή Δημόσιων Συμβάσεων [(ΕΑΔΗΣΥ) (εφεξής «η Αρχή»)], με αντικείμενο: α) την ανάπτυξη και προαγωγή της εθνικής στρατηγικής, πολιτικής και δράσης στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων, τη διασφάλιση της διαφάνειας, αποτελεσματικότητας, συνοχής και εναρμόνισης των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων προς το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, τη διαρκή βελτίωση του νομικού πλαισίου των δημόσιων συμβάσεων και την τήρησή του από τα δημόσια όργανα και τις αναθέτουσες αρχές και β) την επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ύστερα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Τμήμα II του παρόντος Τίτλου. (...) 4. Η Αρχή είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή, απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές και υποστηρίζεται διοικητικά από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η Αρχή υπόκειται μόνο σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 138Α του Κανονισμού της Βουλής (Α΄ 106) και στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Επιπλέον, στο αρ. 360 παρ. 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι : «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Περαιτέρω, στο αρ. 87 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι «Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές, που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία» , ενώ

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

στο αρ. 93 παρ. 4 αυτού προβλέπεται ότι «Τα δικαστήρια υποχρεούνται να μην εφαρμόζουν νόμο που το περιεχόμενό του είναι αντίθετο προς το Σύνταγμα». Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ ο έλεγχος της συνταγματικότητας των νομών, ο οποίος κατά συνταγματική επιταγή ανήκει στα δικαστήρια της χώρας, καθώς η ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ αποτελεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή και όχι δικαστικό όργανο και συνακόλουθα οι αρμοδιότητες της αφορούν την διοικητική επίλυση των διαφορών, που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των δημοσίων συμβάσεων. Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος προβαλλόμενος λόγος περί αντισυνταγματικότητας της διάταξης του αρ. 62 Ν. 4903/2022 απαραδέκτως προβάλλεται ενώπιον της ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ και για το λόγο δεν δύναται να εξετασθεί.

20. Επειδή, με τον δεύτερο προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής: «Ως προελέχθη, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έκδοση της με αρ. ΔΦ. 2.2./5035 της 16.3.2022 απόφασης ανάκλησης που αφορά : 1. Την 1/03-01-2022 Θέμα 10ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του ... αξίας 904.472,25€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ..., 2.την 1/03-01-2022 Θέμα 11ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), από 20.02.2022 έως 31.12.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ..., 3. την 7/11-02-2022 Θέμα 11ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...), για 84 ημέρες από 20.02.2022 έως 30.05.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης σίτισης του ... αξίας 298.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ..., 4. την 7/11-02-2022 Θέμα 12ο απόφαση της ΔΕ Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ... (...) για 60 ημέρες, από 28.02.2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης συνολικής αξίας

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

336.000,00€ άνευ ΦΠΑ και ορισμός επιτροπής διαπραγμάτευσης. ΑΔΑ ..., 5. την 9/21-02-2022 Θέμα 2ο απόφαση της ΔΕ Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ...(...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 28.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για εξήντα ημέρες (60) ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης προϋπολογισμού δαπάνης τριακοσίων τριάντα έξι χιλιάδων ευρώ (336.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ..., 6. την 9/21-02-2022 Θέμα 3ο απόφαση της ΔΕ Αποδοχή πρακτικού επιτροπής διαπραγμάτευσης και ανάθεση υπηρεσιών σίτισης των φοιτητών του ... (...) μετά από διαδικασία διαπραγμάτευσης από 20.02.2022 ή από την υπογραφή της σύμβασης και για 84 ημέρες ή έως την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού με τους ίδιους όρους της ... διακήρυξης, προϋπολογισμού δαπάνης διακοσίων ενενήντα οκτώ χιλιάδων ευρώ (298.000,00€) άνευ ΦΠΑ 13%. ΑΔΑ ...». Εν συνεχεία, με την με αρ. ΔΦ ... απόφασή της της 16.32022 αναθέτουσα αρχή αποφάσισε για την Πανεπιστημιούπολη της ..., την παράταση της με ΑΔΑΜ ... σύμβασης του ... με την εταιρεία ....., από 28.02.2022 έως 31.12.2022 ή μέχρι την υπογραφή της σύμβασης του ... διαγωνισμού, συνολικής δαπάνης 1.580.824,80€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 13%. Ωστόσο, η ανάκληση των συγκεκριμένων πράξεων που αφορούν σε συγκεκριμένη διαδικασία διαπραγμάτευσης και ανάθεσης υπηρεσιών σίτισης, που δεν έχουν έτι συναφθεί, ουδόλως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης (αρ 62 του Ν. 4903/2022) καθώς δεν προβλέπεται ρητώς σε αυτήν, εν είδει μεταβατικής διάταξης, ούτε δύναται να προκύψει ερμηνευτικώς επιλέγοντας διασταλτική και όλως παράνομη ερμηνεία. Τουναντίον, η διάταξη αναφέρεται ρητώς σε προγενέστερη σύμβαση βάσει διαγωνιστικής διαδικασίας!!! Επομένως, σε κάθε περίπτωση, δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, καθώς η σύμβαση, η οποία βάσει της απόφασης παράτασης «παρατείνεται», ήτοι η με ΑΔΑΜ ... σύμβασης του ... με την εταιρεία .... δεν συνιστά σύμβαση προκύπτουσα από διαγωνιστική διαδικασία αλλά σύμβαση, η οποία εχώρησε - και ανεξαρτήτως νομιμότητας αυτής - κατόπιν υπαγωγής σε εξαιρετική διαδικασία ανάθεσης με διαπραγμάτευση άνευ δημοσίευσης προκήρυξης (αρ. 32 του Ν. 4412/2016), η οποία εν πολλοίς έχει ως έρεισμα προγενέστερη διαγωνιστική διαδικασία του αρ. 26 παρ. 1 του αυτού Νόμου. Επομένως, ουδόλως, παρέχει η ως άνω

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

διάταξη την δυνατότητα της πλήρους ανατροπής υφιστάμενων έννομων σχέσεων και διαδικασιών- ανεξάρτητα της αμφισβητήσιμης νομιμότητάς τους - προκειμένου να νομιμοποιηθεί η αμοιβή του αυτού αναδόχου με έτερο τρόπο και ουδόλως παρέχει τη δυνατότητα ομοίως παράτασης σύμβασης που συνήφθη με όλως εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης άνευ δημοσίευσης διακήρυξης. Εξάλλου, και η ίδια η σύμβαση που έχει έρεισμα την προσβαλλόμενη απόφαση παράτασης και το άρθρο 62 του Ν. 4903/2022 αναφέρεται σε κατακύρωση υπηρεσιών και όχι σε παράταση υφιστάμενης σύμβασης! Περαιτέρω, έχει υπογραμμιστεί ανωτέρω η υποχρέωση της αναθέτουσας να εφαρμόζει τις αρχές που διέπουν το ενωσιακό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και δη τις γενικές αρχές της ίσης μεταχείρισης και μη διάκρισης, της διαφάνειας, της νομιμότητας, της αντικειμενικότητας και αμεροληψίας, της αναλογικότητας, της υποχρεωτικής αιτιολογίας των αποφάσεων και παράλληλα δεν διαφαίνεται η δυνατότητα εφαρμογής της ως άνω διάταξης στις περιπτώσεις που υφίσταται έναρξη διαδικασιών ανάθεσης των υπηρεσιών με νόμιμη - καταρχήν - αιτία κατ'επίκληση διατάξεων του Ν. 4412/2016. Συνεκδοχικά, προκύπτει ότι η ανάκληση των ως άνω πράξεων και δη της ανάθεσης των υπηρεσιών είναι καθόλα παράνομα και δεν νομιμοποιείται από την ως άνω διάταξη, ως και η απευθείας ανάθεση σύμβασης έναντι συνολικής δαπάνης 1.398.960,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ , ήτοι για ποσό που επιφέρει την άμεση εφαρμογή της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Σε κάθε περίπτωση, με την απόφαση ΔΕΦΘεσ 23/2022 αποφασίστηκε η ακύρωση της 1635/2021 απόφασης του 1ου Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π., κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό, και συνεκδοχικώς της υπ' αριθμ. συν. 33/θέμα 29ο/30-8-2021 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής του καθ'ου Πανεπιστημίου, κατά το μέρος αυτής που αναφέρεται στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας εταιρείας «...», ενώ αντιστοίχως στο σκεπτικό αναφέρεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση της ΑΕΠΠ είναι ακυρωτέα κατά το μέρος αυτής που αναφέρεται στην προσφορά της εταιρίας μας, ως προς το οποίο πρέπει να αναπεμφθεί στην εν λόγω Αρχή, προκειμένου να χωρήσει σε πλήρη και επί τη βάσει εκτιμήσεως των αντικειμενικών δεδομένων της προσφοράς της αιτούσας, ήτοι, ελλείψει σχετικής αδείας, του πραγματικού ωφέλιμου χώρου του προσφερόμενου καταστήματος, κρίση περί της πληρώσεως από την αιτούσα της επίμαχης τεχνικής απαίτησης. Ως εκ τούτου, αντίκειται ευθέως,

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

όλως επκουρικώς προς τα ανωτέρω, στην αρχή της νομιμότητας, η - έστω και οιονεί - παράταση παράνομης σύμβασης, καθώς εκλείπει η απαραίτητη προϋπόθεση νομιμότητας της αρχικής σύμβασης άλλως - εάν δεν ίσχυαν οι ως άνω προβαλλόμενοι λόγοι - το δικαιοπρακτικό θεμέλιο εφαρμογής της προσβαλλόμενης διάταξης του Νόμου και συγκεκριμένα δεν υφίσταται έστω και προσχηματικά νόμιμη ανάθεση σύμβασης στην εταιρεία ....., ώστε να δύναται να αποκαλείται «ανάδοχος». Επισημαίνεται, δε, ότι η εταιρεία ... όλως παρανόμως συμμετείχε στην διαπραγμάτευση, η οποία οδήγησε στην οιονεί παραταθείσα σύμβαση, καθόσον έχει κριθεί η προσφορά της απορριπτέα επειδή δεν δήλωσε ότι είχε αποκλειστεί από δύο προγενέστερους διαγωνισμούς λόγω σοβαρών ψευδών δηλώσεων (ΔεφΑθ29/2022). Επιπροσθέτως, επισημαίνεται ότι με τους κανόνες περί ανάκλησης διοικητικών πράξεων επιδιώκεται η ασφάλεια δικαίου και η εφαρμογή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των διοικουμένων (ΣτΕ 602/2003). Η, δε, ανάκληση των νόμιμων πράξεων χωρεί, κατά κανόνα, από την ημερομηνία έκδοσης της ανακλητικής πράξης και δεν επιτρέπεται η αναδρομική ανάκληση σε αντίθεση με την ανάκληση των παράνομων πράξεων με την οποία αποκαθίσταται η νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση της παράνομης πράξης (Ε. Π. Σπηλωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, 15^{ης} έκδοσης, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 162-171). Εν προκειμένω, ουδόλως υποστηρίζεται από την αναθέτουσα αρχή η έκδοση παράνομων πράξεων που ανακαλούνται αλλά η τελευταία μετέρχεται ως νομική βάση των ανακλητικών πράξεων την διάταξη του αρ. 62 του Ν. 4903/2022, η οποία αναφέρεται σε παράταση αλλά προφανώς όχι σε ανάκληση- εκ πρώτης νόμιμων πράξεων - επί τω τέλει αντικατάστασης της νόμιμης αιτίας εκτέλεσης της σύμβασης με την θεσμοθετημένη παράταση λήξασας σύμβασης, εφόσον δεν υφίσταται το status που θα ενεργοποιούσε την εφαρμογή της διάταξης. Τέλος, η ανάκληση των πράξεων ανάθεσης σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, συνιστά αυταπόδεικτα ματαίωση της εν θέματι διαδικασίας. Με τις διατάξεις του άρθρου 106 παρ. 1 και 2 ορίζονται αυστηρά οι λόγοι ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας και απαιτείται ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, συνδυαζόμενη με τη γενική νομοθετική κατοχύρωση υποχρέωσης αιτιολόγησης των ατομικών διοικητικών πράξεων, επιβεβαιώνοντας ότι η

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

ματαιώση ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης αποτελεί εξαιρετική διαδικασία, επιτρεπτή περιοριστικά για τους αναφερόμενους λόγους, οι οποίοι αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές από την πλευρά των αναθετουσών αρχών ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών, ανάλογα με τον προσφέροντα της επιλογής τους, στον οποίο επιθυμούν να αναθέσουν μια δημόσια σύμβαση. Και τούτο διότι, οποιοδήποτε σφάλμα σε διαγωνιστική διαδικασία δεν παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να ματαιώνουν κάθε φορά τη διαδικασία ανάθεσης μιας σύμβασης, με αυτονόητες ανυπολόγιστες συνέπειες στην επί μακρό ματαιώσή τους και εν τέλει τη ματαιώση ικανοποίησης του δημοσίου συμφέροντος στο οποίο αυτές τείνουν (βλ. Κίτσος, ΣΔΙΤ και συμβάσεις παραχώρησης, συνεργασίες δημοσίων και ιδιωτικών φορέων για την ανάπτυξη δημοσίων υποδομών με ιδιωτικές επενδύσεις κεφαλαίων, 2014, σελ. 131, υποσημ. 408). Μάλιστα, η «ειδική αιτιολογία» της ματαιωτικής απόφασης είναι απαραίτητη προκειμένου να υποβληθεί η εκτελεστή πράξη αυτή σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο ενώπιον της ΑΕΠΠ, τελικώς δε ενώπιον του αρμοδίου ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά το άρθρο 372 παρ. 1 και 3 του Ν. 4412/2016. (ΔΕΦΑΘ 329/2019 σκ. 7, βλ. Δ. Ράικο, Δημόσιες Συμβάσεις - Ν. 4412/2016, εκδ. 2018, σελ. 986-987, ΑΕΠΠ 280/2018). Η αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17 παρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, το οποίο συμπυκνώνει στη διατύπωσή του την προϋπάρχουσα, μακρά νομολογιακή παράδοση σχετικά με το ζήτημα, η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων επί τη βάση των κανόνων της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

συμπέρασμά της (ορισμένος χαρακτήρα της αιτιολογίας, ΣΤΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, Ολ 3158/1976). Η αιτιολογία είναι ειδική όταν δεν είναι γενική και αόριστη, όταν, δηλαδή, όλα τα στοιχεία της αναφέρονται στη συγκεκριμένη περίπτωση που ρυθμίζεται με την πράξη. Πρόσθετα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ειδικότητας σε σχέση με τη σαφήνεια εντοπίζονται όταν ανακύπτει η ανάγκη να διατυπώσει το διοικητικό όργανο πρόσθετες σκέψεις. Επομένως, στοιχεία της αιτιολογίας αποτελούν το νόμιμο έρεισμα της πράξης, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της, η τυχόν ερμηνεία τους, οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί, η ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων, ο τυχόν απαιτούμενος νομικός χαρακτηρισμός τους καθώς και τα κριτήρια και οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου σχετικά με την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας. Μόνο στην περίπτωση διαπίστωσης έλλειψης των ως άνω στοιχείων, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν αναίτιολογητη ή δεν θα είχε νόμιμη αιτιολογία (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., αριθμ. 516-518). Ως έχει κριθεί, δε, και με την ΔΕΦΑΘ 329/2019: «7. Επειδή, στο άρθρο 106 του ν. 4412/2016 ορίζονται αυστηρά οι λόγοι ματαίωσης διαγωνιστικής διαδικασίας και τούτο διότι οποιοδήποτε σφάλμα σε διαγωνιστική διαδικασία δεν παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές να ματαιώνουν κάθε φορά τη διαδικασία ανάθεσης μίας σύμβασης, με αυτονόητες ανυπολόγιστες συνέπειες στην επί μακρό ματαίωσής τους και εν τέλει τη ματαίωση ικανοποίησης του δημοσίου συμφέροντος στο οποίο αυτές τείνουν. Περαιτέρω, ματαίωση της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μπορεί να λάβει χώρα με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου [...]». Συνδυαζόμενη με τη γενική νομοθετική κατοχύρωση της υποχρέωσης αιτιολόγησης των ατομικών διοικητικών πράξεων στο άρθρο 29 17 Ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (ΦΕΚ Α? 45), η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 106 απαιτεί «ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής» επιβεβαιώνοντας πως η ματαίωση ανάθεσης μιας δημόσιας σύμβασης αποτελεί εξαιρετική διαδικασία επιτρεπτή περιοριστικά για τους αναφερόμενους λόγους, οι οποίοι

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

αποσκοπούν στο να αποτρέψουν καταχρηστικές, από την πλευρά των αναθετουσών αρχών, ματαιώσεις διαγωνιστικών διαδικασιών. Μάλιστα, η «ειδική αιτιολογία» της ματαιωτικής απόφασης είναι απαραίτητη προκειμένου να υποβληθεί η εκτελεστή πράξη αυτή σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο ενώπιον της ΑΕΠΠ, τελικώς δε ενώπιον του αρμοδίου ακυρωτικού Δικαστηρίου κατά το άρθρο 372 παρ. 1 και 3 Ν. 4412/2016. Εναπόκειται δε στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής η απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού, μεταξύ άλλων και στις περιπτώσεις β,γ και δ της παρ. 2 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, εφόσον η προσφορά κριθεί από αυτή ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη ή εάν δεν την ενδιαφέρει πλέον η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου για το λόγο ότι οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιαστικά». Με την ΑΕΠΠ 307/2021 κρίθηκε ότι: «Η απόφαση ματαίωσης του διαγωνισμού μπορεί να λαμβάνει χώρα είτε κατά δέσμια αρμοδιότητα (π.χ. επί μη υποβολής ή επί μη υποβολής παραδεκτής προσφοράς ή μη προσέλευσης υπογραφής της σύμβασης από τον επιλεγέντα ανάδοχο, παρ. 1 αρ. 106 ν. 4412) είτε κατά διακριτική ευχέρεια της διοίκησης, στο μέτρο, που αυτή εξειδικεύει αόριστες νομικές έννοιες (π.χ. επί υποβολής μίας προσφοράς, η οποία κρίνεται ως «μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη», περ. δ της παρ. 2 του αρ. 106 ν. 4412). Εφόσον ανάγεται στην διακριτική ευχέρεια της διοίκησης, η απόφαση ματαίωσης οφείλει να αιτιολογείται ειδικά (Δ. Ράικος, Δίκαιο δημοσίων συμβάσεων, β έκδ., Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 2017, σ. 565 επ.) προκειμένου, μεταξύ άλλων, να υποβληθεί σε αποτελεσματικό προδικαστικό έλεγχο (βλ. ΔεφΑθ 329/2019). Η αιτιολογία οφείλει να διαλαμβάνει την συνδρομή του συντρέχοντος κατά περίπτωση λόγου ματαίωσης με την προσήκουσα υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών.» (βλ. και ΑΕΠΠ 749/2020, 239/2020, 218/2020, 580/2020). Μάλιστα σύμφωνα με πρόσφατη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου της ΕΕ για ματαίωση διαγωνισμού (Τ-419/2015, Cofely Solelec κ.λπ., 17-1-2017), έχει θέσει όρια στην ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να ματαιώνει τον διαγωνισμό. Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο και το ΔΕΕ έχουν θέσει κάποια όρια στην εξουσία της Διοίκησης να ακυρώσει διαγωνιστική διαδικασία. Ως όρια τίθενται είτε η προστασία των κοινοτικών ελευθεριών (στην περίπτωση π.χ. που η ματαίωση στηρίζεται στο γεγονός ότι δεν αναδείχθηκε τοπικός υποψήφιος ανάδοχος, οπότε θίγεται η

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων, ΔΕΚ C-92/2000, Hospital Ingenieure Kranken haustechnik PlanungsGesellschaft, 18-6-2002) είτε όταν η ματαίωση λαμβάνει χώρα προσχηματικά και προκειμένου να επαναληφθεί η διαγωνιστική διαδικασία με ευνοϊκούς όρους για συγκεκριμένο υποψήφιο ή και με απευθείας ανάθεση σε αυτόν (Μ. Βερβενιώτη, Η ματαίωση διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης δημοσίου έργου, ΔηΣΚΕ 2010, 34 επ., 35, Ι. Μαθιουδάκης, Η ματαίωση Διαγωνισμού Δημόσιας Σύμβασης υπό τον Ν. 4412/2016, Δώδεκα Παρατηρήσεις, Αρμενόπουλος, 2018, σελ. 383 επ.). Εν προκειμένω, η ύπαρξη νομοθετικής διάταξης ανάθεσης υπηρεσιών με οιονεί παράταση σύμβασης που έχει λήξει ΚΑΤΑΦΑΝΩΣ ή/και έχει ανατεθεί και δη στα πλαίσια παράνομης διαδικασίας διαπραγμάτευσης και όχι σύνομης διαγωνιστικής διαδικασίας δεν συνιστά έρεισμα ματαίωσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης ενώ σε κάθε περίπτωση η παραπομπή σε διάταξη νόμου, που μάλιστα ουδόλως προβλέπει κάτι σχετικό, ουδόλως συνιστά προσήκουσα αιτιολογία της ματαίωσης της διαδικασίας ανάθεσης, η οποία προεχόντως ελλείπει ειδικής μνείας, δεν λαμβάνει χώρα κατά δέσμια - έστω και τεκμαιρόμενη - αρμοδιότητα της αναθέτουσας!! Και ναι μεν προκύπτει ότι η ματαίωση των αποφάσεων υπαγωγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης και ανάθεσης αυτών, δεν είναι βλαπτική των συμφερόντων μας, ωστόσο, με τις υποβληθείσες προσφυγές μας επικουρικώς επιδιώκαμε την συμμετοχή μας στην διαπραγμάτευση και σε κάθε περίπτωση επιδιώκαμε την δυνητική ανάληψη των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ενώ εν προκειμένω η ανάκληση των μεν προσβαλλομένων πράξεων, συνέχεται και αποτελεί τη βάση της απόφασης παράτασης της λήξασας συμβάσης, άλλως ως αναφέρθηκε της ανάθεσης συμβάσης των επίμαχων υπηρεσιών σίτισης, οι οποίες (πράξεις) συλλήβδην είναι παράνομες και ακυρωτές».

21. Επειδή, ύστερα από την εξέταση των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών και της ισχύουσας νομοθεσίας επί του δεύτερου λόγου προσφυγής θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα: Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ανάκληση των επίμαχων πράξεων της αναθέτουσας αρχής, που αφορά σε συγκεκριμένη διαδικασία διαπραγμάτευσης και ανάθεσης υπηρεσιών σίτισης, που δεν έχουν ακόμα συναφθεί, δεν εμπίπτει στο πεδίο

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

εφαρμογής του αρ. 62 Ν. 4903/2022, για το λόγο ότι δεν προβλέπεται ρητώς σε αυτήν εν είδει μεταβατικής διάταξης, και για τον επιπλέον λόγο ότι η διάταξη αναφέρεται ρητώς σε προγενέστερη σύμβαση βάσει διαγωνιστικής διαδικασίας, ενώ εν προκειμένω η σύμβαση, η οποία βάσει της απόφασης παρατείνεται δεν συνιστά σύμβαση προκύπτουσα από διαγωνιστική διαδικασία, αλλά σύμβαση η οποία εχώρησε κατόπιν υπαγωγής σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης. Ο ως άνω ισχυρισμός ωστόσο προβάλλεται αβασίμως, καθώς η εφαρμογή της επίμαχης ρύθμισης είναι σαφής και καταλείπει στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής τη δυνατότητα ή μη εφαρμογής της εντός συγκεκριμένων χρονικών ορίων κατ' εκτίμηση των αναγκών της και επομένως δεν χρήζει μεταβατικής διάταξης. Επιπλέον, από τη διατύπωση της εν λόγω ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία η παράταση λήξασας σύμβασης σίτισης των ΑΕΙ δύναται να παραταθεί *«με απόφαση του αρμοδίου για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου»*, προκύπτει ότι για την εφαρμογή της δεν προϋποτίθεται η ανάθεση της ισχύουσας – τρέχουσας σύμβασης κατόπιν διεξαγωγής διαγωνιστικής διαδικασίας, παρά μόνο ορίζεται ως αποφασίζον όργανο για την παράταση της εκάστοτε τρέχουσας σύμβασης το όργανο, που θα ήταν αρμόδιο για την κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, αν η αναθέτουσα αρχή επιλέξει να μην προβεί σε παράταση της εν ισχύ σύμβασης έως 31.12.2022, αλλά να εκκινήσει νέα διαγωνιστική διαδικασία. Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι *η αναθέτουσα αρχή μετέρχεται ως νομική βάση των ανακλητικών πράξεων που εξέδωσε τη διάταξη του αρ. 62 Ν. 4903/2022, η οποία αναφέρεται σε παράταση αλλά προφανώς όχι σε ανάκληση, επί τω τέλει αντικατάστασης της νόμιμης αιτίας εκτέλεσης της σύμβασης με τη θεσμοθετημένη παράταση λήξασας σύμβασης, εφόσον δεν υφίσταται το status που θα ενεργοποιούσε την εφαρμογή της διάταξης*. Ο ισχυρισμός αυτός όμως προβάλλεται επίσης αβασίμως, κατά το ότι, ναι μεν η εν λόγω διάταξη του αρ. 62 Ν. 4903/2022 αναφέρεται σε παράταση λήξασας σύμβασης, πλην όμως, εν προκειμένω πέραν του ότι προ της θέσης σε ισχύ της ως άνω διάταξης υφίστατο λήξασα σύμβαση σίτισης, υφίστατο επίσης και πράξη της αναθέτουσας για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την κάλυψη των αναγκών της. Επομένως, με δεδομένα τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση περίπτωσης, η διάταξη του αρ. αρ. 62 Ν.

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

4903/2022 αποτελεί το νόμιμο έρεισμα για την έκδοση πράξης περί παράτασης της λήξασας σύμβασης και κατ' ακολουθίαν για την ανάκληση της κινηθείσας διαδικασίας σε διαπραγμάτευση, καθώς σε διαφορετική περίπτωση (αν δηλαδή η αναθέτουσα αρχή προχωρούσε στην απόφαση παράτασης της λήξασας σύμβασης, χωρίς προηγουμένως να ανακαλέσει την διαδικασία, με την οποία είχε επιχειρήσει να καλύψει τις ανάγκες σίτισης των φοιτητών για το ίδιο χρονικό διάστημα) θα υφίσταντο στο νομικό κόσμο δύο πράξεις με αλληλοαναιρούμενο περιεχόμενο. Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ανάκληση των πράξεων ανάθεσης σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης συνιστά κατ' ουσίαν ματαίωση της κινηθείσας διαδικασίας, για την οποία ωστόσο δεν τηρήθηκαν τα προβλεπόμενα στο αρ. 106 Ν. 4412/2016, ιδία δε η αιτιολόγηση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Και ο ως άνω ισχυρισμός ωστόσο παρίσταται απορριπτέος ως αβάσιμος, καθόσον, ως και ανωτέρω ελέχθη, η πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση περί ανάκλησης της κινηθείσας διαδικασίας σε διαπραγμάτευση δεν εξομοιούται πλήρως με πράξη ματαίωσης της διαδικασίας, για το λόγο ότι αποτελεί πράξη αναγκαίως εκδοθησόμενη προς αποφυγήν ύπαρξης αλληλοαναιρούμενων πράξεων, εν όψει του ότι η αναθέτουσα εν προκειμένω επέλεξε να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρασχέθηκε στα ΑΕΙ της χώρας δυνάμει του αρ. 62 Ν. 4903/2022 και να παρατείνει τις λήξασες συμβάσεις σίτισης έως το τέλος του έτους 2022, ενώ, προ της θέσης σε ισχύ της διάταξης αυτής, είχε προβεί στην κίνηση διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη προκήρυξη. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο, ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η πρώτη προσβαλλόμενη εξομοιούται με απόφαση περί ματαίωσης, αυτή παρίσταται νομίμως αιτιολογημένη, καθώς στο σώμα αυτής αναφέρονται το νόμιμο έρεισμα αυτής, δηλαδή, η αναφορά των απρόσωπων κανόνων δικαίου που προβλέπουν την έκδοσή της καθώς και οι νόμιμες προϋποθέσεις που έχουν διαπιστωθεί για την έκδοσή της. Κατόπιν των ανωτέρω, ο δεύτερος λόγος προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

22. Επειδή, με τον τρίτο προβαλλόμενο λόγο η προσφεύγουσα ισχυρίζεται τα εξής: *«Για λόγους υπέρτερους δημοσίου συμφέροντος η ανάθεση υπηρεσιών και η εκτέλεσή τους τελεί υπό την προϋπόθεση ανάληψη εγγυητικής ευθύνης*

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

από χρηματοπιστωτικό οργανισμό και η παράδοση προσήκουσας εγγύησης στην αναθέτουσα αρχή κατά τις κείμενες διατάξεις. Ωστόσο, στην προκείμενη περίπτωση, ούτε η ίδια η διάταξη προβλέπει την έκδοση ή παράταση ισχύος εγγυητικής επιστολής που έχει δοθεί για την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, ούτε η απόφαση της παράτασης, η οποία ευαγγελίζεται σεβασμό και επιβολή των διατάξεων του Νόμου 4412/2016, προβλέπει ως υποχρεωτική *sine qua non* προϋπόθεση για την κατακύρωση των εν θέματι υπηρεσιών - έστω με το νομικό ένδυμα της παράτασης λήξασας σύμβασης - την έκδοση και παράδοση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης (βλ. γνωμ ΝΣΚ 354/2010)».

23. Επειδή, ύστερα από την εξέταση των εκατέρωθεν προβαλλόμενων ισχυρισμών και της ισχύουσας νομοθεσίας επί του τρίτου λόγου προσφυγής θα πρέπει να γίνουν δεκτά τα ακόλουθα: Όπως και ανωτέρω αναλύθηκε η ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΗ δεν είναι αρμόδια να ελέγξει τη συμφωνία της διάταξη του αρ. 62 Ν. 4903/2022 προς το ισχύον Σύνταγμα και κατ' επέκταση ούτε και τη λήψη υπ' όψη έτερων σχετικών νομοθετημάτων πριν την κατάρτισή της από τον Έλληνα νομοθέτη. Σε κάθε περίπτωση πάντως, προς αντίκρουση του ανωτέρω ισχυρισμού η παρεμβαίνουσα επικαλείται το άρθρο 13 "ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ" της από 18-3-2022 υπογραφείσας σύμβασης μεταξύ του ... και της ίδιας κατόπιν της έκδοσης του Ν. 4903/2022, σύμφωνα με το οποίο :

«Για την καλή και πιστή εκτέλεση των όρων της συμβάσεως αυτής, ο χορηγητής κατέθεσε εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης που αντιστοιχεί σε ποσοστό 4% επί της συμβατικής αξίας ΜΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΟΥ Φ.Π.Α., ήτοι:

Α/Α	ΤΡΑΠΕΖΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ ΕΥΡΩ (€)
1	...	No ...	55.958,40€

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου, συμπεριλαμβανομένης τυχόν ισόποσης προς αυτόν προκαταβολής.

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά το άρθρο 7 της παρούσης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης, εκτός ΦΠΑ. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει σε περίπτωση παράβασης των όρων της παρούσας σύμβασης. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης επιστρέφεται στο σύνολό της μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης. Εάν στο πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η επιστροφή των ως άνω εγγυήσεων γίνεται μετά την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου. Ο Ανάδοχος με τη παρούσα κατέθεσε το υπ αριθ. ...Ασφαλιστήριο συμβόλαιο Αστικής Ευθύνης, κατά των κινδύνων πυρκαγιάς καθώς και τη σχετιζόμενη με τη σίτιση αστική ευθύνη του έναντι των σιτιζόμενων και υποχρεούται να καταθέσει Άδεια λειτουργίας του φοιτητικού εστιατορίου, εντός τριάντα (30) ημερών». Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι ανεξαρτήτως της πρόβλεψης ή μη της επίμαχης νομοθετικής ρύθμισης περί υποχρέωσης του αναδόχου για την κατάθεση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης της σύμβασης, η οποία δεν δύναται να ελεγχθεί από την ΑΕΠΠ και ήδη ΕΑΔΗΣΥ, εν προκειμένω έχει κατατεθεί εγγυητική επιστολή σε ποσοστό 4% επί της συμβατικής αξίας μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., γεγονός που άγει στην απόρριψη του τρίτου λόγου προσφυγής.

24. Επειδή, η εισήγηση γίνεται δεκτή.

25. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

26. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, πρέπει να καταπέσει το κατατεθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός Απόφασης: 794 / 2022

1. Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.
2. Δέχεται την παρέμβαση.
3. Διατάσσει την κατάπτωση του κατατεθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 06.05.2022 και εκδόθηκε στις 26.05.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΖΕΡΒΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕΤΡΟΥ

Α/Α

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ